

CZERWIEC 2022

"Mowa otwiera drzwi, które wcześniej były przed dzieckiem zamknięte."

Barry J. Wadsworth

12 PRZYKAZAŃ LOGOPEDYCZNYCH DLA RODZICÓW MAŁYCH DZIECI (WEDŁUG LEONA KACZMARKA)

1. Narządy mowy dziecka kształtują się i zaczynają funkcjonować już w życiu płodowym. Są one ogromnie wrażliwe na wszystkie bodźce fizyczne i chemiczne,
zarówno sprzyjające jak i szkodliwe.
2. Mowa otoczenia powinna być poprawna. Do dziecka trzeba mówić wolno, dokładnie i wyraźnie, trzeba zaniechać sztucznego spieszczania i używania tzw. języka dziecięcego.
3. Dziecko powinno reagować na aktywność uczuciową i słowną otoczenia. Z początku jest to uśmiech, ruch rączki, przegięcie ciała. Szybko jednak następują reakcje głosowe. Gdy ich brak, trzeba koniecznie zbadać słuch dziecka, gdyż może on być osłabiony.
4. Absolutnie nie wolno krępować dziecka w reagowaniu na aktywność otoczenia.
5. Jeśli dziecko ma nieprawidłową budowę narządów mowy (rozszerzenie warg, dziąseł, podniebienia, zniekształcenia w układzie szczęk, uzębienia itp.), powinno się bezwzględnie pójść z nim do lekarza specjalisty: chirurga plastyka, ortodonta.
6. Dziecko leworęczne należy otoczyć specjalną opieką. Nie wolno zmuszać go do posługiwania się prawą ręką, gdyż mogą wystąpić zaburzenia mowy.
7. Kiedy dziecko samo zaczyna coraz więcej mówić nie wolno ignorować dziecka poprzez obojętność lub uwagi, bo wówczas dziecko zamyka się w sobie, staje się nieufne.
8. Nie należy hamować żywiołowego pędu do mowy, trzeba wykorzystać ogromny ładunek uczuciowy, jaki dziecko wkłada w mowę.
9. Należy sprawdzać czy kształtowanie się mowy dziecka przebiega zgodnie z normą.
10. Od momentu zdobycia przez dziecko umiejętności mówienia zdaniami nie wolno bezustannie przeszkadzać mu przez ciągłe poprawianie i zmuszanie do

poprawnego powtarzania, gdyż dziecko nabawi się kompleksu niższej wartości, straci zaufanie do otoczenia, przestanie mówić

KOMPUTER - PRZYJACIEL CZY WRÓG ?

W dobie szeroko rozumianego dostępu do urządzeń multimedialnych dzieci spędzają coraz więcej czasu przed ekranem telewizora, smartfona, tabletu, czy komputera. Tym samym wzrasta ryzyko uzależnienia się od tego typu mediów i rodzice wraz z nauczycielami powinni dążyć do tego, aby najmłodsi nie zatracili się w tym wirtualnym świecie. Początkowo dzieci bardzo chętnie korzystają

z urządzeń multimedialnych, ponieważ dostarczają im one stałych i różnorodnych bodźców,

a rodzice i opiekunowie mają poczucie, że poszerza ono swoje horyzonty i korzysta z nowoczesnych technologii. Z czasem jednak dziecko może sięgać po komputer lub tablet coraz częściej w celu zaspokojenia swoich potrzeb emocjonalnych (np. przynależności, uznania). Jeśli potrzeby te nie są zaspokajane przez najbliższe dla niego osoby, to tym bardziej będzie odczuwało potrzebę ucieczki w wirtualny, często destrukcyjny dla niego świat. Kilkuletnie dziecko znacznie łatwiej „przyzwyczaja się” do korzystania z urządzeń multimedialnych, czego powodem jest między innymi niedojrzały jeszcze układ nerwowy.

Chcąc uchronić dziecko przed niekorzystnym wpływem urządzeń w jego codziennym życiu, należałoby przyjrzeć się bliżej jego zachowaniu. Jakie mogą być niepokojące objawy, które powinny zasygnalizować rodzicom, że ich dziecko może być uzależnione od urządzeń multimedialnych?

- Nadmierna koncentracja na korzystaniu przez dziecko z komputera, smartfona lub telewizora – dostęp do urządzenia jest dla dziecka bardzo ważny, skupia się ono na rzeczywistości wirtualnej nawet wtedy, gdy urządzenie jest wyłączone.
- Rozdrażnienie, złość, a nawet agresja, gdy rodzic stara się ograniczyć dziecku dostęp do urządzenia – dziecko nie potrafi samodzielnie zakończyć i reaguje impulsywnie gdy rodzice usiłują przerwać mu granie lub oglądanie.
- Brak innych pomysłów na formę spędzania czasu wolnego – dziecko nie ma ochoty na podejmowanie innych aktywności, np. zabawy z rodzeństwem, rysowania itp.
- Uzależnienie swojego samopoczucia od korzystania z urządzeń multimedialnych – po przerwaniu gry dziecko jest rozdrażnione, natomiast po ponownym jej włączeniu, dziecko znowu czuje się dobrze.
- Korzystanie z gier lub telewizji bez większego zainteresowania tym co dzieje się na ekranie –

dziecko zachowuje się jakby działało automatycznie i nieświadomie

- Staje się nieposłuszne, drażliwe i konfliktowe
- Objawy zdrowotne – pojawiają się u dziecka takie problemy jak m.in. bóle głowy, kręgosłupa, pogorszenie wzroku, problemy z zasypianiem i wybudzaniem się.

Obecnie bardzo trudno całkowicie odseparować dziecko od urządzeń multimedialnych. Technologie opanowały współczesny świat, a dostęp do nich potrafi przynieść wiele korzyści. Należy jednak mieć na uwadze, że w przypadku dziecka, powinno mieć ono tyle kontaktu z komputerem, tabletem oraz smartfonem, ile jest konieczne, aby nauczyło się obsługiwać te urządzenia i korzystać z nich w zakresie niezbędnym do nauki, komunikowania się z innymi, a także organizowania sobie bezpiecznej rozrywki. Aby uchronić dziecko przed uzależnieniem od technologii starajmy się nauczyć je rozsądnie i krytycznie korzystać z urządzeń- pokazujmy nie tylko jako świetny wynalazek do nauki i zabawy, ale również źródło wielu zagrożeń. Określajmy czas jaki dziecko może spędzać przed komputerem, czy telewizorem - pół godziny lub godzina dziennie to czas w zupełności wystarczający. Należy pamiętać również o tym, że czas korzystania z technologii nie powinien pokrywać się z czasem przeznaczonym na naukę, ruch, posiłki oraz sen. Zwracajmy uwagę na to czy gry/ aplikacje są dostosowane do wieku dziecka i jakie ewentualne zagrożenia mogą się w niej pojawić. Pokazujmy dziecku możliwość wspólnie podejmowanych aktywności – pokażmy dziecku, że urządzenia multimedialne to nie tylko jedyna atrakcyjna forma spędzania czasu wolnego.

Bibliografia:

1. „Wirus TIK. Ryzyko uzależnienia dzieci od telewizji i urządzeń multimedialnych” [w:] „Zanim wkroczy specjalista...” A. Wentrych, Wydawnictwo „Bliżej Przedszkola”, Kraków 2016.

2 <https://epedagogika.pl/cyberprzemoc-i-zagrozenia-w-internecie/10-objawow-uzaleznienia-od-komputera-i-sposoby-radzenia-sobie-z-nimi-1954.html>
opracowała Sylwia Sz.

RODZICIELSKIE OGRANICZENIA OZNAKA MIŁOŚCI I TROSKI

Bycie rodzicem - jest to rola, do której nikt wcześniej się nie przygotował i której stopniowo się uczymy. Jak sobie poradzić w tej roli? Na to pytanie nie ma gotowej odpowiedzi, gdyż każde dziecko jest unikalne, wyjątkowe i jedyne w swoim rodzaju. Nie ma więc gotowej „instrukcji obsługi”, którą można zastosować do każdego dziecka. Istnieją natomiast sposoby na wychowanie, w których zarówno rodzice, jak i dzieci, czują się po prostu ze sobą dobrze i dzięki którym rodzicielstwo może być spokojniejsze i przyjemniejsze. Jednym z nich jest nakładanie dzieciom ograniczeń.

Miłość do dziecka wymaga mówienia nie. Choć naturalnie chcemy dzieciom przychylić nieba, naszym zadaniem jest pokazać im też granice. A to oznacza borykanie się z ich emocjonalnymi reakcjami. Ale dziecko zasługuje na bezpośrednie, uczciwe odpowiedzi i działania. Dzięki temu uczy się odróżniać dobro od zła i samo buduje własne mechanizmy dyscyplinujące. Dzięki temu w przyszłości będzie w stanie szanować innych i samo będzie szanowane.

W jaki sposób nakładać ograniczenia, by osiągnąć pożądane cele?

Oto kilka wskazówek:

1. **Wprowadź w miarę możliwości uporządkowany i stały rozkład dnia dziecka, tak aby dzień był jasno i przejrzysto zorganizowany. Lepiej i wygodniej jest przestrzegać stałych godzin wykonywanych czynności, ponieważ taka stabilność uspokaja dzieci, daje im poczucie bezpieczeństwa i pozwala lepiej zorganizować czas.**
2. **Wydając polecenia, wyrażaj się konkretnie i zrozumiale. Zanim wydasz takie polecenie, upewnij się czy dziecko jest spokojne i Cię słucha. Gdy czegoś od dziecka wymagasz, mów o tym będąc blisko (nawiąż kontakt wzrokowy).**
3. **Musisz mieć pewność, że jasno określiłeś, jako Rodzic, co jest dozwolone, a co nie, oraz jakie mogą być konsekwencje poszczególnych zachowań. Zawsze, gdy zachowanie jest niewłaściwe, wyciągaj zapowiedziane wcześniej konsekwencje, aby nie stracić wiarygodności i autorytetu. Wyjaśnij dziecku, dlaczego dane zachowanie było niewłaściwe.**
4. **Najlepiej, aby konsekwencje następowały bezpośrednio po nieodpowiednim zachowaniu, tak aby dziecko łatwo jedno z drugim powiązało. Dziecko musi mieć jasność, którą zasadę naruszyło. Nie można go krytykować czy karać za złamanie zasady, która nie była wcześniej jasno sformułowana.**

5. Zawsze konsekwentnie rób to, co zapowiedziałeś słownie. Mów „nie”, jeśli masz przekonanie, że dane zachowanie nie może mieć miejsca. Przy tym nie zmieniaj podjętej decyzji. Nie może być tak, że coś dzisiaj jest zabronione, a jutro dozwolone.
6. Dziecko powinno wiedzieć, że to rodzice są tymi, którzy wydają polecenia, że mają autorytet i doświadczenie oraz wiedzą, co dla niego jest dobre, a co złe.
7. W chwilach płaczu czy złości nie próbuj dziecka do niczego przekonywać. W pierwszej kolejności postaraj się odwrócić jego uwagę, zaproponować mu inne zajęcie, pokazać coś ciekawego. Jeżeli złość, czy zły humor utrzymują się, przytul dziecko mocno i tul tak długo, aż się uspokoi. Później, gdy nastrój wróci do normy, wytłumacz dziecku, dlaczego jego zachowanie uznajesz za dobre, czy złe.
8. Jeżeli rodzice czują, że postąpili niesprawiedliwie lub byli zbyt surowi wobec dziecka, mogą i powinni przeprosić je i wyjaśnić swój „błąd”.
9. Zawsze zwracaj większą uwagę na zachowania dobre niż na złe. Staraj się częściej okazywać dziecku radość z jego właściwego zachowania niż smutek i krytykę z powodu złego.
10. Pamiętaj, że dzieci dużo lepiej rozumieją konsekwencje niż racje stojące za danym zachowaniem. Zawsze lepszy efekt daje premiowanie czy krytyka za poszczególne zachowania niż próba wytłumaczenia dzieciom powodów, dla którego dane zachowanie jest lub nie jest właściwe. Zwłaszcza pamięć o pochwałach czy akceptacji pozytywnego zachowania zwiększa prawdopodobieństwo ponownych poprawnych zachowań w przyszłości.

**Rodzicu pamiętaj, że kwestionujesz konkretne zachowanie
swojego dziecka, a nie swoje dziecko.
To zachowanie, a nie osoba, jest dobre lub złe.**

Wszystkim dzieciom i rodzicom!!!

Życzymy by tegoroczne wakacje były ciepłe i radosne.

Niech każdy dzień wakacyjnych przygód pozostanie
w Waszej pamięci jako dzień, o którym można
powiedzieć, że to był wspaniały dzień.

Odpoczywajcie w pełnym słońcu i przy ładnej
pogodzie,

nabierajcie sił i "ładujcie akumulatory",

ale z zachowaniem wszelkich zasad bezpieczeństwa!!!